

כתיבת השאלה לאירוע ההערכה

הסבר

כתיבת שאלה המשלבת בי"מ דורשת חשיבה אחרת, הכוללת דיוק בחירת הנשוא והמיומנויות להערכה, חלוקה נכונה של השאלה, והתאמת השימוש בבי"מ מול המשימה הספציפית בכל חלק וחלק של השאלה.

הצקליסט המצורף נותן קווים מנחים לכתיבת שאלה ראויה, אך המפתח הוא התנסויות חוזרות עד לדיוק השאלה על כל חלקיה.

1

איזה נושא ברצונכם לבחון, ואיזה ידע בקשר לנושא?

2

אילו מיומנויות ברצונכם לבחון?

3

נסחו סיטוה לשאלה, המתייחסת לידע ומיומנויות שבחרתם.

4

חלקו את שאלת הסיטוה לשלבים לפי סוגי הידע והמיומנויות שבחרתם.

5

עברו על החלקים ושאלו את עצמכם, אילו חלקים רצויים לבינה אנשית בלבד? - באילו שלבים כדאי להכניס בי"מ? - מה התרומה הפדגוגית של הבינה בחלקים אילו? - דיוקו את חלקי השאלה במידת הצורך.

6

בדקו את ניסוח השאלה מול "משולש הזהב" - האם הוא מכונן את התלמידים באופן ברור לגבי כל ההיבטים באופן ברור של ודייקו אותו, במידת הצורך:
א. [לפני] באילו שלבים להפעיל כלי הבי"מ?
ב. [תוך-כדי] כיצד ננהל את הדילוג עם הכלי, וכיצד לבקור את תוצריו?
ג. [אחריו] מה מדרש מהתלמידים לגבי

7

וודאו שהיקף השאלה מתאים לזמן שהוקצב לאירוע ההערכה. שימו לב למס' השלבים, כמות הקריאה הנדרשת, מס' הדוגמאות המבוקשות.

8

בחרו כלי בי"מ וענו על השאלה בעצמכם. שימו לב לאי-דיוקים, הטיות, חוסר בהירות ובעיות אחרות. דיוקו את נוסח השאלה בהתאם.

טיפים

אמנות הצמצום בתוקף גם כאן. מומלץ לבחור בקפדנות נושא אחד ולדייק את קטגוריות הידע הנדרשות.

כמו כן, חשוב לדייק את המיומנויות הספציפיות, תוך ליקיחה בחשבון שחלקן ייבחנו בסיוע הבינה. מומלץ לעבוד ע"פ מודל פדגוגי המתאים לתחום הדעת (למשל, הטקסונומיה של בלום, או כל מודל מתאים אחר).

השלב הזה קריטי להצלחת אירוע ההערכה. חלוקה נכונה של השאלה עושה לתלמידים סדר במהלך ומאפשר לבודד בין חלקים הראויים לעבודה אנשית נטו, לבין חלקים הדורשים סיוע של הבינה.

אם קשה לקבל החלטה, חזרו לשאלה הקודמת - "אילו דברים ניתן לעשות בעזרת הבינה לטובת הפדגוגיה, שלא יכלנו לעשות עד כה?"

לא מפתיעים תלמידים בזמן אירוע ההערכה! מסייעים להם להתכונן כראוי דרך התנסות חוזרת בכיתה. זה כלי זהב מה שאתם הולכים לעשות בהערכה, תעשו קודם בכיתה. נסחו שאלת הערכה לדוגמה והתנסו עליה יחד עם התלמידים. בדקו עד כמה השאלה תקינה מבחינת בהירות, מורכבות, אורך ורמת המסוגלות של התלמידים בתכנים ובמיומנויות שברצונכם להעריך.

אין יתרון בהצפת התלמידים. אם יש ספק, עדיף לצמצם את השאלה.

מומלץ גם לבקש ממדריכ/ה או מורה אחר/ת לקרוא את השאלה - ואף להתנסות בה - ולתת לכם משוב.